

Aan de slag met 'Arbeid als medicijn'

06-02-2020

Ard van Oosten
Psychiater, bedrijfskundige, onderzoeker

WHO 1948

‘Gezondheid is een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk welzijn en niet slechts de afwezigheid van ziekte of andere lichamelijk gebreken.’

Gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven

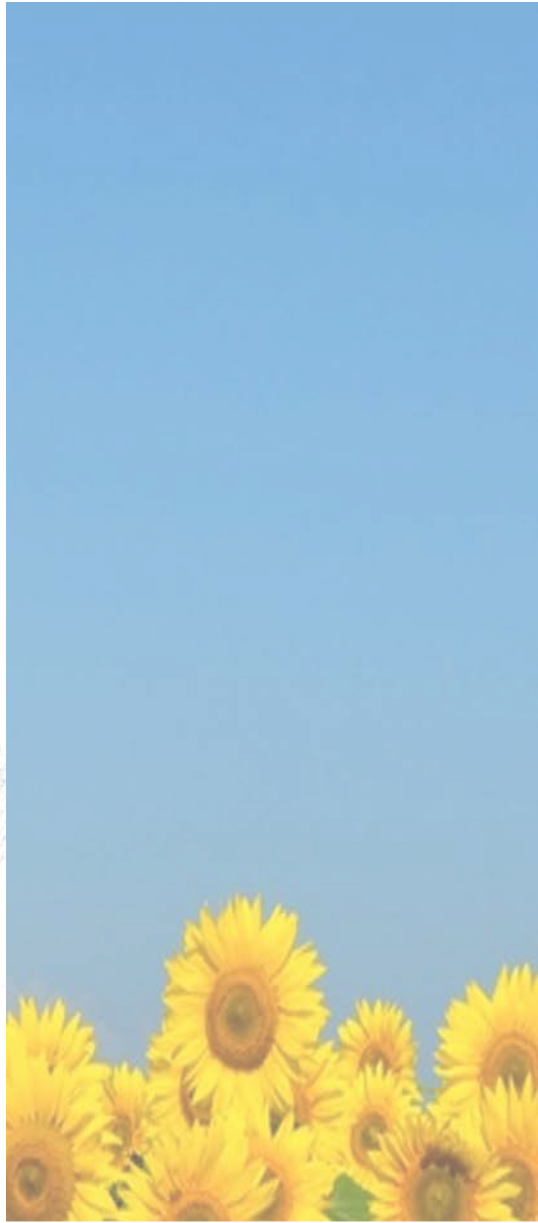
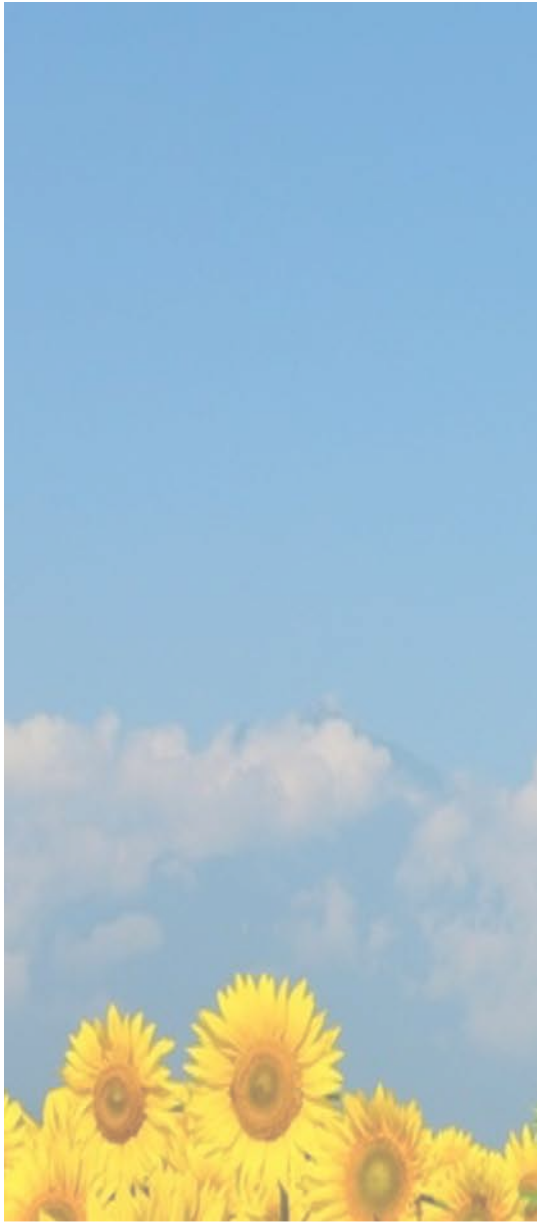
(Machteld Huber 2012).

Waarde van werk

Pinel (1745-1826)

Morele behandeling

- Empathische en coachende relatie met de patiënt
- Behandelmilieu waarin zinvol werk werd verricht, voor ontspanning werd gezorgd en waar de patiënt in zijn waarde werd gelaten

PSYCHOLOGISCHE MONOGRAPHIEN

DIE ARBEITSLOSEN VON
MARIENTHAL

EIN SOZIOGRAPHISCHER VERSUCH ÜBER DIE
WIRKUNGEN LANGDAUERNDER ARBEITSLOSIGKEIT

MIT EINEM ANHANG
ZUR GESCHICHTE DER SOZIOGRAPHIE

BEARBEITET UND HERAUSGEGEBEN VON DER
ÖSTERREICHISCHEN WIRTSCHAFTSPSYCHOLOGISCHEN
FORSCHUNGSTRILKE

VERLAG VON S. HIRZEL IN LEIPZIG 1933

Oostenrijkse dorpje Marienthal werd in 1931 zwaar getroffen door het sluiten van de enige textielfabriek.

In 358 van de in totaal 478 gezinnen die het dorp telde was er minstens een gezinslid werkloos.

- Ongebroken gezinnen (16%)
- Gezinnen die bij de pakken gingen neerzitten (48%)
- Wanhopige gezinnen (11%)
- Apathische gezinnen (25%)

Hoe grote de achteruitgang in inkomen hoe negatiever het gezinsklimaat.

- Ineenschrompeling van de levenshorizon.
- Leven om te overleven.

Deci & Ryan (2000)

Psychologische basisbehoeften

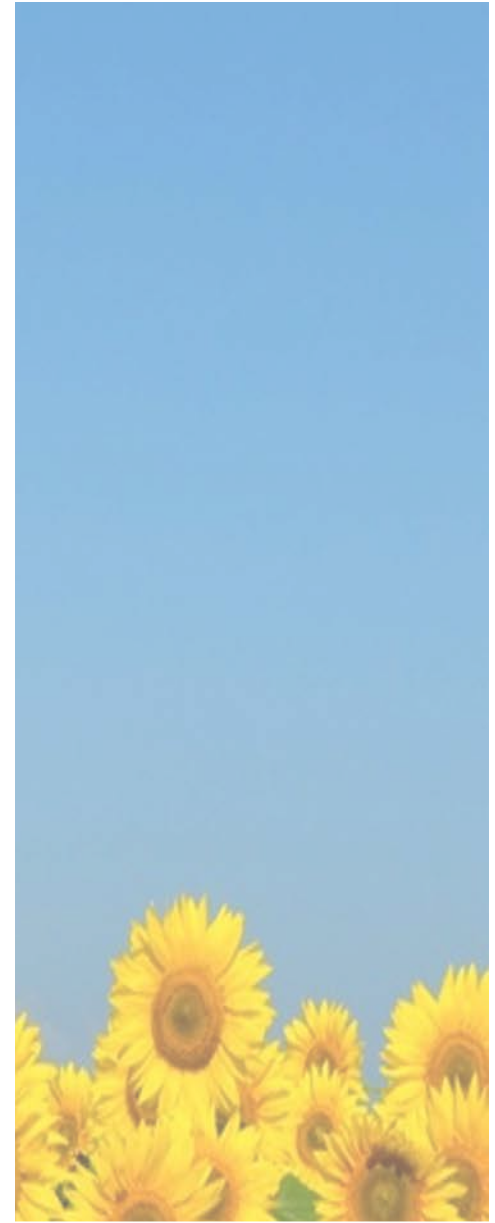
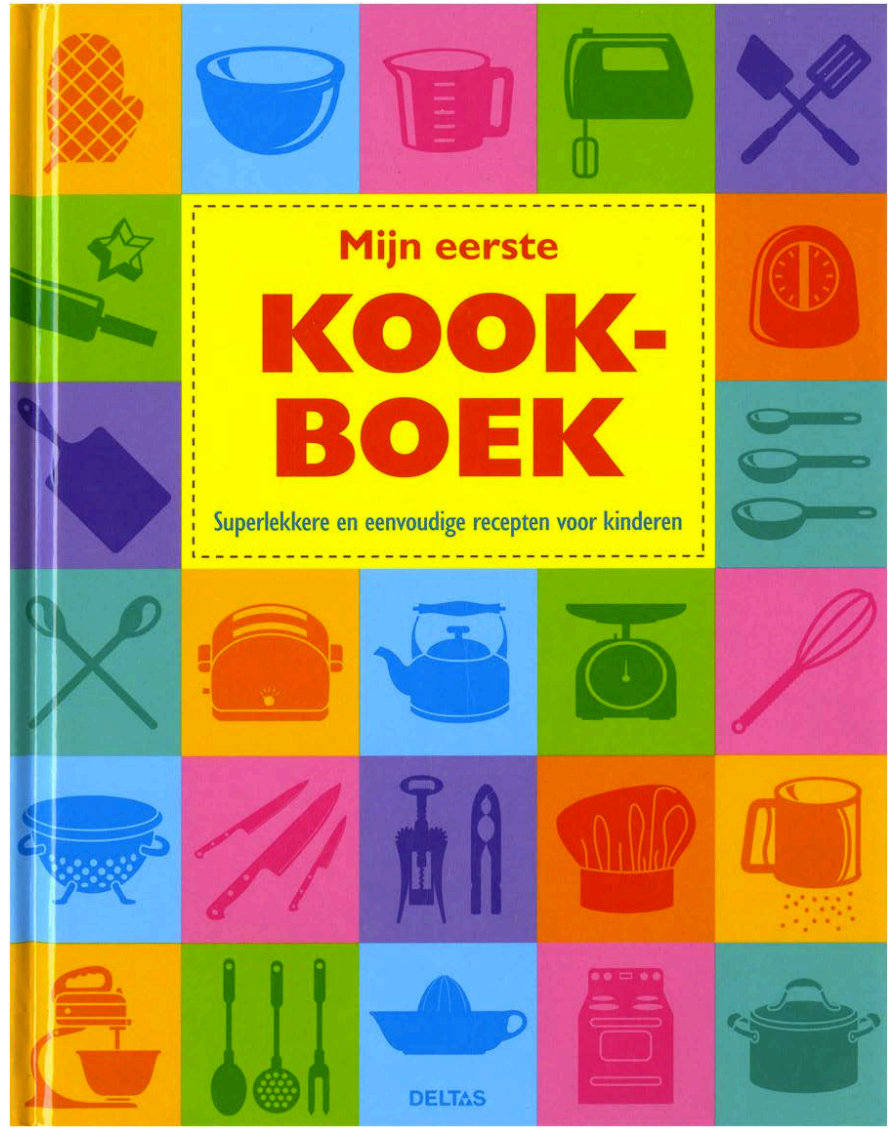
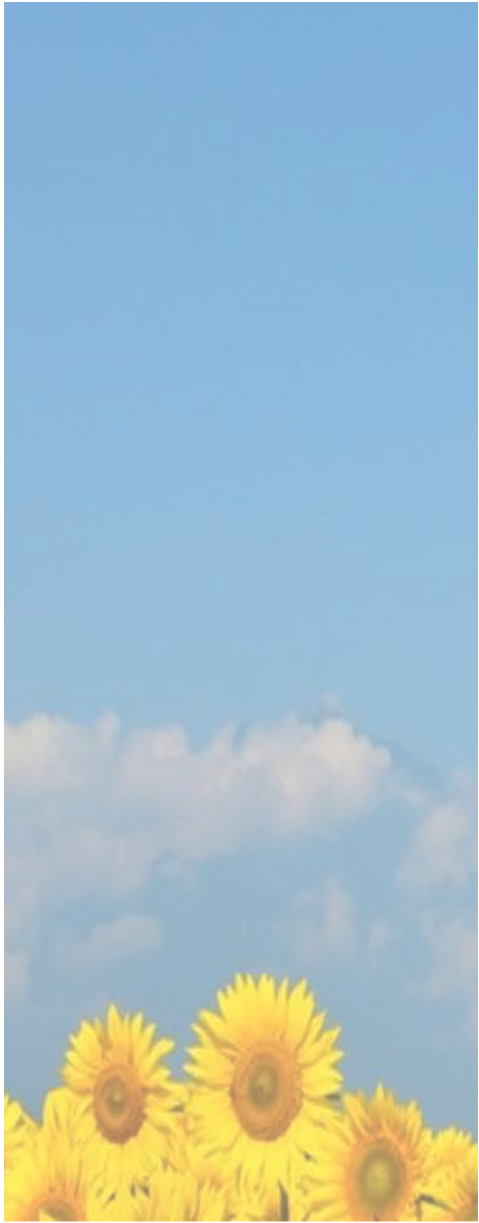
- Competentie
- (Relationele of sociale) verbondenheid
- Autonomie

Generieke module 'Arbeid als medicijn'

Thema's	Cliënten I (7)	Cliënten II (7)	Behandelaren (25)	Bedrijfsartsen (11)	Bedrijfsartsen / verzekeringsartsen (5/2)
Mijn verhaal	Stress Oorzaken Hoe voel jij je? Thuis Individuele situatie Financiële situatie	Financiën	Zelfbeeld Financiële situatie/ wonen/ gezin Financiële impact Sociale impact	Thuisituatie Arbeidsrelatie Inhoud werk / belasting	Privé Werk Klachten
Wie helpt mij?	Hulpbronnen Scholing	Netwerk gezin/partner erbij betrekken	Netwerken / steunsystemen Coach	Omgeving	Behandelaar
Wat doe ik?	Dagbesteding	Daginvulling	Structuur		
Wat kan ik?	Wat kun je? Potentiele mogelijkheden	Wat kan ik wel?	Coping	Coping	Coping Arbeids mogelijkheden
Wat heb ik nodig?	Wat heb je nodig?	Welke onderwerpen wil de cliënt zelf?			
Wat wil ik?	Wat wil je? Zin Wensen/ verwachtingen Motivatoren	Wat wil ik?	Zingeving	Motivatie Zingeving / betekenis van werk	Motivatie / toekomst
Rechten en plichten	Geld + Juridisch	Rechten en plichten	Rechten en plichten		Verantwoordelijkheid
Wat missen we?					

Thema's

Wat helpt mij?

Wat wil ik?

Wat kan ik?

Wat zijn mijn rechten en plichten?

Wie helpt mij?

Wat doe ik?

En verder?

Mijn verhaal

Arbeid als medicijn

- Arbeid is een medicijn in de breedste zin van het woord
- Het kan zowel herstel belemmeren als bevorderen
- Het gesprek over werk is van belang om uitval te voorkomen en terugkeer naar werk te bevorderen

Samen werken aan herstel

Aanbevelingen arbeidsmarkt regio Groot Amsterdam

Samen sta je sterk

Luister écht naar de cliënt en heb meer aandacht voor zijn of haar belangen

- Regel ondersteuning voor de cliënt
- Maak cliënt regisseur van traject
- Organiseer scholing op het leren luisteren naar cliënten met milde tot matige psychiatrische problematiek
- Denk in termen van een contract

Maak dubbelrol expliciet

- Bespreek indien nodig de dubbelrol van helper en controleur

Stel (her)vinden en behouden van werk van de cliënt in de samenwerking centraal en zorg dat partijen voordeel ervaren

Doe wat nodig is voor een goede samenwerking

- Wordt deze cliënt gelijkwaardig behandeld en serieus genomen?
- Heeft de werkgever handvaten gekregen in hoe hij cliënt kan ondersteunen?
- Heeft de cliënt een regierol in het proces van werkhervatting?
- Is arbeid meegenomen in de diagnostiek en behandeling?
- Is reïntegratie ondersteuning voor de cliënt voor langere tijd geborgd?
- Zijn er korte lijnen tussen de verschillende professionals?

